รายวิชา กลุ่มบูรณาการ (แกนหลักประวัติศาสตร์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้สอน ครูฐิติรัตน์ ดิษฐวงศ์

เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และประเพณี 2

ประเพณี และวัฒนธรรมที่เหมือนกัน

วัฒนธรรมที่เหมือนกันของชุมชน มักเกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคม

ด้านการทักทาย

แสดงถึงความมีสัมมาคารวะ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน

ด้านการใช้ภาษา

ผมเป็นคนไทยครับ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ

ด้านพระพุทธศาสนา

การทำบุญตักบาตร

ด้านความเชื่อ

ภาคเหนือความเชื่อเกี่ยวกับการไหว้เจ้าป่าเจ้าเขา

ด้านอาหาร

อาหารที่ทำ เป็นสิ่งที่หาได้ง่ายจากชุมชน

ประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของประเพณีและวัฒนธรรมเกิดจากความแตกต่างทางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งด้านภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มีประเพณีเกี่ยวกับการขอฝน เพราะมีภูมิประเทศที่แห้งแล้ง

ภาคเหนือ

มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับกับที่ราบ มีทรัพยากรป่าไม้มาก
จึงก่อให้เกิดประเพณีบวชป่า สืบชะตาแม่น้ำ

ภาคกลาง

ภาคใต้

ประเพณีที่แตกต่าง

ลอยกระทงของภาคเหนือ คือ ประเพณียี่เป็งซึ่งธรรมเนียมการปฏิบัติของชาวเหนืออย่างหนึ่ง นอกเหนือจากการลอยกระทงในแม่น้ำก็คือ การจุดประทีปลอยโคมขึ้นไปสว่างไสวบนท้องฟ้า ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นการลอยเคราะห์ หรือสะเดาะเคราะห์ให้เกิดความเป็นมงคลแก่ชีวิต

ลอยกระทงภาคเหนือ

จะแตกต่างจากภาคกลางตรงที่มีโคมจุดขึ้นไปบนท้องฟ้า

ประเพณีลอยกระทงภาคกลาง หรือท้องถิ่นอื่นๆ

ลอยกระทงสาย จังหวัดตาก

กระทงจากกาบหมาก จังหวัดสมุทรสงคราม

การลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย

ประเพณีสงกรานต์

สงกรานต์เป็นประเพณีคนไทยในทุกภูมิภาค ส่วนใหญ่มีแนวปฏิบัติตลอดช่วงเทศกาลสงกรานต์เหมือนๆ กัน จะมีแตกต่างกันไปบ้างเฉพาะรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น ซึ่งแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันดังนี้

ภาคกลาง

- ทำบุญตักบาตร
- สรงน้ำพระ
- ขอพรจากผู้ใหญ่
- การก่อพระเจดีย์ทราย
- เล่นน้ำสงกรานต์

ภาคใต้

ประเพณีวันว่าง ทุกคนต้องทำตัวให้ว่าง ไม่จับจ่ายใช้สอยเงินทอง ไม่ออกไปหาผักหญ้า ข้าวปลา ไม่ลงโทษเฆี่ยนตีคน หรือสัตว์ ไม่กล่าวคำเท็จและคำหยาบคาย ที่สำคัญคือ ต้องทำจิตใจให้เบิกบานแจ่มใสตลอดทั้ง ๓ วัน ดังนั้น ก่อนถึงกำหนดวันตามประเพณี ทุกบ้านเรือนต้องมีการจัดเตรียมสิ่งของต่างๆ ไว้ให้พร้อม และพอใช้สำหรับ ๓ วันด้วย

ประเพณีห่มพระ ณ ถ้ำคูหาภิมุข จ.ยะลา ในเทศกาลสงกรานต์ ของภาคใต้

ภาคเหนือ

วันมหาสงกรานต์ เรียกว่า วันสังขารล่อง วันส่งท้ายปี อายุสังขารของแต่ละคนก็ได้ล่วงเลยผ่านพ้นไปอีก ๑ ปี ในวันนี้ ผู้คนส่วนใหญ่จะตื่นแต่เช้า ทำความสะอาดบ้านเรือน ในตอนเช้าจะมีการยิงปืน หรือจุดประทัด เพื่อขับไล่สิ่งอัปมงคลทั้งหลายให้หมดไป จากนั้น จะชำระล้างร่างกาย แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่ เพื่อเป็นการต้อนรับปีใหม่

การชำระล้างร่างกายในวันสังขารล่อง

การเล่นน้ำตาม
ประเพณีสงกรานต์ของภาคเหนือ

ภาคอีสาน

เมื่อใกล้ถึงวันสงกรานต์ ชาวบ้านจะพากันทำความสะอาดบ้านเรือน และจัดเตรียมอาหารไว้ล่วงหน้า เพื่อต้อนรับวันปีใหม่ เมื่อถึงกำหนดวันสงกรานต์ ก็จะจัดทำอาหารคาวหวานไปทำบุญเลี้ยงพระที่วัดตลอด ๓ วัน หลังการเลี้ยงพระจะมีการสรงน้ำพระพุทธรูป และพระสงฆ์ แล้วทำบุญอัฐิบรรพบุรุษ เรียกว่า ซักอนิจจา

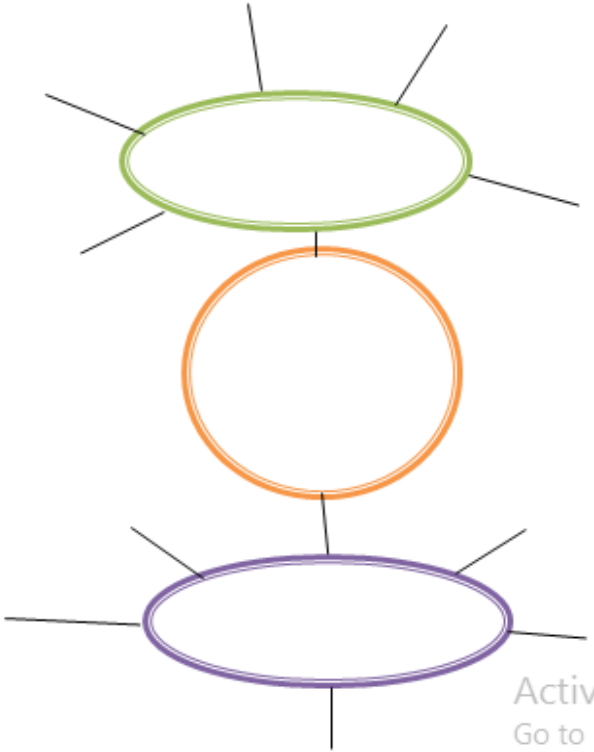
ความแตกต่างของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมในแต่ละชุมชนในภาคต่างๆ เกิดจากการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และการรับวัฒนธรรมจากภายนอก จึงทำให้มีรูปแบบพิธีกรรมต่างกันออกไป

ใบงานที่ 02

ป ๙.๒/๖

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณี

Activate Windows
Go to PC settings to acti